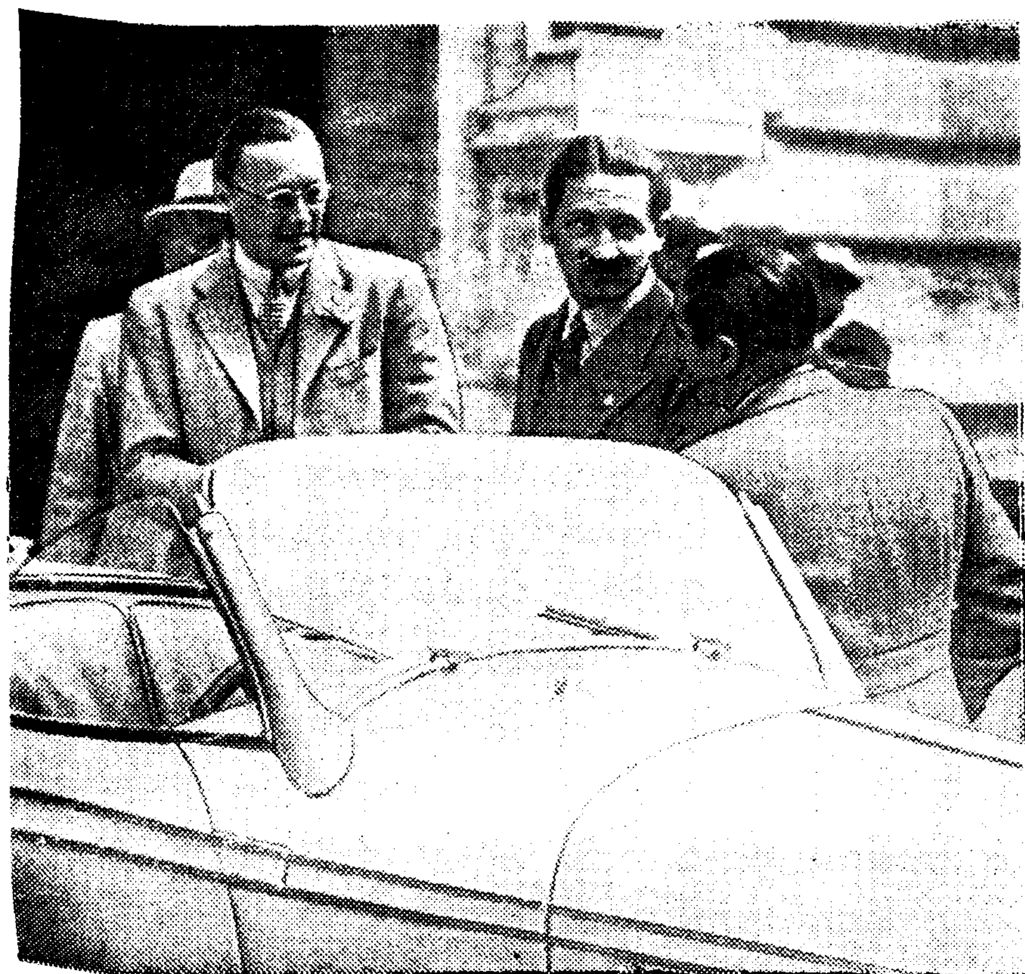
No. 2951 Zaterdag 21 Mei 1938 55ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

PRINS BERNHARD TE ROME. Gedurende zijn verblijf in Rome, maakte de Prins verschillende autotochten in de omgeving. Hier zien we den Prins zijn hotel verlatend om een ritje te doen.

Begroting 1939

Met deze beschouwingen over de begroting 1939 maken we voor het eerst kennis met de Staten van Curaçao En laten we er aanstonds bijvoegen, een kennismaking die een gelukkige is.

In genen dele behoeft dit staatstuk maar ook iets onder te doen voor de vroegere verslagen van de Koloniale Raad. Zelfs beschouwingen als we hieronder kunnen lezen over het onderwijs over de volkshygiene en woningbouw hebben we in vroegere stukken zelden of nooit aangetroffen.

We hebben hier tevens een verslag, wat alle vroegere in omvang overteft; wat echter niet alleen aan de nieuwe Staten ligt; er zijn nu eenmaal thans veel opmerkingen te maken. En de Staten hebben het gedaan op een gezonde en zakelijke wijze. Het door den Gouverneur in een vorige begroting geschrevene over een H.B.S. op Curaçao, wordt heel gezond van de hand gewezen; er worden rake opmerkingen gemaakt over de huidige belastingen en speciaal over de nieuwe wijze van doen bij de douane, welke bij het Curaçaose publiek een dagelijks grotere ontevredenheid opwekt; de artikels van Kris en Kras over Bonaire zijn flink verwerkt. Uit deze begroting blijkt, dat de bevoorrechting van militaire ambtenaren boven de burgerlijke nog verder gaat dan een dubbel geasfalteerde weg. De Staten spreken zich ook uit tegen de landbouwplannen van ons huidige Bestuur en zeggen heel fijntjes, dat bij de landbouwwoningen het Betsuur toch zeker niet de toegestane *f* 2000.— zal overschrijden. Terwijl toch heel Curaçao weet, dat er landbouwerswoningen van *f* 8000.— zullen gebouwd worden.

Ook zijn de Staten tegen bebossing en voor damaanleg.

Misschien zullen sommigen een aanmerking maken, dat er te veel op kleinigheden is gelet; maar vele kleintjes maken een groot; wat wel blijkt uit al de kleine autotoelagen.

We kunnen misschien ook nog de aanmerking maken, dat zo nu en dan in het verslag een eenling minder dit staatstuk als een klachtenboekje had moeten gebruiken, maar alles bij elkaar is dit verslag een stuk, wat getuigt van wijs beleid, studie en liefde en grote zorg voor de belangen van dit gebiedsdeel.

VOORLOPIG VERSLAG.

De bespreking van dit ontwerp — al dadelijk na het optreden der Staten een belangrijke en omvangrijke begroting — in de afdelingen heeft tot de volgende beschouwingen en opmerkingen aanleiding gegeven.

Algemene beschouwingen.

Een paar leden deden uitkomen niet veel te voelen voor de benaming „Staten van het gebiedsdeel Curaçao" als vermeld op de stukken van het onderhavige ontwerp. Immers — aldus deze sprekers — vindt de benaming „Gebiedsdeel" Curaçao geen bepaalde steun in Grondwet noch Staatsregeling en zouden zij zich liever houden aan terminologie van beide en eenvoudig van „Curaçao" spreken en dus van „Staten van Curaçao". Ook tegen beziging van het woord „Staatsdeel" zouden deze leden geen bezwaar hebben, waar in deze term duidelijk de eenheidsgedachte: „Curaçao een deel van de Nederlandse Staat" uitkomt.

Vele leden verklaarden met voldoening in de openingsrede van het zittingsjaar der Staten 1938-1939 de aankondiging van een herziening van het Kiesreglement tot uitbreiding van het kiesrecht te hebben vernomen. Zij zien gaarne het betrekkelijke ontwerp tegemoet.

Geldmiddelen.

Men betreurde, het dat de werkelijke uitgaven in 1937 de raming overschreden hebben met *f* 324.309.— omdat daaruit blijkt, dat *f* 324.309 werd uitgegeven zonder medewerking van den begrotingswetgever. Men verklaarde het te zullen waarderen als het Bestuur het doen van uitgaven zonder voorafgaande votering door de Staten zal willen vermijden en zou gaarne vernemen welke maatregelen het Bestuur heeft genomen om hiertoe te geraken. Algemeen merkte men op, dat 't indienen van meerdere suppletoire begrotingen per jaar geen bezwaar vormt om de nodige gelden aan te vragen.

Men vond in de afdelingen geen aanleiding om af te dingen op de mening van het Bestuur, dat bij de raming der middelen voor 1939 op *f* 9.602.760 die voorzichtigheid is betracht, welke noodzakelijk is in aanmerking nemende de toenemende bedrijvigheid in handel, scheepvaart en industrie. Men verklaarde integendeel algemeen met het Bestuur de verwachting te koesteren, dat dit bedrag minstens juist zal blijken te zijn.

Bij de bespreking van de opbrengst der middelen spraken vele leden hun waardering uit voor het werk door de binnenkort afgetredenden Administrateur van financiën verricht.

Ambtenaren.

Vele leden becritiseerden de jongste benoeming van een hoofdcommies ter Administratie van financiën. Zij vroegen of er noch onder de Curaçaose, noch onder de Hollandse ambtenaren in dienst geen geschikte kracht was om daartoe te worden aangesteld, zodat een buitenstaander in het Korps moest worden opgenomen.

In verband met de voortdurende toeneming van ambtenaren werd algemeen gewezen op het belang van vereenvoudiging der werkzaamheden. Men gaf in overweging om zaken zoveel mogelijk in onderling overleg te regelen en niet onnodig tussen de departementen brieven heen en weer te schrijven. De dan vrijkomende tijd ware te besteden om onderwerpen, die op afdoening wachten, te behandelen. Gaarne zou men vernemen of ook naar de mening van het Bestuur op deze wijze goede resultaten bereikt kunnen worden.

Cumulatie van salarissen en toelagen zou men dan alleen juist achten als het geheel der werkzaamheden niet in een normale dagtaak kan worden afgedaan. Men vroeg of het Bestuur deze mening deelt.

Enige leden wezen op de bevoorrechte positie welke de ambtenaren der militaire en burgerpolitie op Curaçao innemen tegenover de andere. Zij wezen ten deze op de verhouding der salarissen. op het feit, dat die ambtenaren hun inkopen goedkoop kunnen doen in de cantine en op andere faciliteiten. welke zij hebben en andere niet. Zou niet meer gelijkheid tussen beide groepen gebracht kunnen worden, vroegen zij.

Meerdere leden betoogden er de wenselijkheid van, dat de ambtenaren, die met het publiek in aanraking komen, zich op de hoogte stellen van de Landstaal. Zonder dat werd het door hen onmogelijk geacht dat men de vooral in sociale zaken zo nodige kennis omtrent de gewoonten en gebruiken onder bevolking opdoet.

In verband met het tweede lid van art. 36 der Curaçaose Staatsregeling vroegen enkele leden om spoedige indiening van een ontwerp nieuwe verlofsregeling.

Kraaksteentjes.

Meerdere leden gaven in overweging om op te houden met berekening van gelden voor het weghalen van koraalsteentjes op Bonaire. De steentjes kosten op Bonaire niets en werd vroeger dan ook daarvoor niets in rekening gebracht. Nu moet er nog politietoezicht bij zijn, wat misschien wel zou kunnen leiden tot uitbreiding van het Korps. Niet onredelijk werd het door deze leden geacht als voor het weghalen der stenen een permit geeist wordt. Maar men zou dan de belanghebbenden *f* 1.— kunnen laten betalen voor het zegel voor het permit en dan zoveel weghalen als ze zelf willen. Deze leden verzochten te mogen vernemen welk bedrag wegens verkoop van koraalstenen op Bonaire verleden jaar is binnengekomen.

Onderwijs.

Sommige leden waren van mening, dat onze onderwijsinrichtingen niet voldoende de vorming geven in verband met hetgeen gevraagd wordt door het Gouvernement en particuliere maatschappijen. Zij vroegen of de tijd niet gekomen is om de A-scholen te vervangen door B-scholen en verder gelegenheid te geven voor voortgezet of middelbaar onderwijs. Iidien er grote bezwaren verbonden waren aan het brengen van middelbaar onderwijs op Curaçao zouden deze leden voor geschikte jongelieden onbeperkt de gelegenheid willen openstellen om dat met gouvernementssteun in Nederland te genieten.

Naar aanleiding hiervan ontspon zich in de afdelingen een levendige gedachtenwisseling, waarna men het vrijwel eens werd.

1o. omtrent de A scholen: dat zij onvoldoende vorming geven, wat meer klemt naar gelang de afstand van de bevolkingscentra, waarin alleen A scholen zijn, tot een B of andere (niet A school) groter wordt. Op Saba en St. Eustatius zou zelfs met de A scholen een schrede achteruit zijn gedaan, aangezien de onderwijsgelegenheden, welke daar vroeger bestonden, beter moeten zijn geweest dan de tegenwoordige. En op Aruba staan de Arubaanse arbeiders ten achter bij de buitenlandse krachten, omdat ze geen Engels verstaan.

Algemeen zou men gaarne een lijst ontvangen, houdende opgaven van het aantal A- en van het aantal B-scholen op de Benedenwindse eilanden met vermelding van het aantal leerlingen, waarmede elke klasse in 1937 begon en eindigde en het jaar 1938 begon en de rang van den onderwijzer, die voor de klasse stond.

2o. omtrent het middelbaar onderwijs; dat voor de oprichting van een H.B.S., zoals men die in Nederland kent geen aanleiding bestaat: het aantal gegadigden zou gering zijn. Zelfs in Nederland is het percentage, dat de H.B.S. bezoekt gering. En hier zou de H.B.S. — buiten de Europese sfeer van veel minder waarde — zeer kostbaar zijn. Voor hen, die middelbaar onderwijs zouden willen genieten, werden dan ook de studiebeurzen aangewezen geacht, waarbij ook de regeling zou kunnen worden ingevoerd, die in Nederland bestaat, waarbij zonder extra kosten voor de ouders een leerling uit een gemeente, waar geen middelbaar onderwijsinrichting als door den leerling gewenst is, dit onderwijs kan volgen in de naastbijliggende gemeente, waar wel een dergelijke inrichting bestaat.

De studiebeurzen waren echter te reserveren voor minvermogenden, terwijl voor betere bedeelden het systeem zou kunnen worden toegepast dat ook in bovenbedoelde regeling wordt gebruikt, n.l. dat de schoolgelden door de ouders zelf betaald worden, doch de meer-kosten — in casu overtocht enz., — door de Overheid.

Studiebeurzen en tegemoetkomingen waren beide te beperken tot de meer blijvende bevolking.

Voor de eisen, welke voor de samenleving in Curaçao gesteld worden, achtte men wel middelbaar onderwijs nodig, maar dan gegeven op een, wat men zou willen noemen Litterair-economische onderwijsinrchting, met b.v. 3 leerjaren en waarop hoofdzakelijk talen, handelskennis, economie en wiskunde in beperkte mate zouden kunnen worden gedoceerd. Deze Litterair-economische onderwijsinrichting zou de van de M.U.L.O. scholen komende leerlingen moeten opvangen.

Zolang die school, die men gaarne zo spoedig mogelijk tot stand zou willen zien komen er niet is, ware een ruimer gebruik van het studiebeurs- en toelagesysteem te maken dan later.

Met dit al zou men overigens gaarne het studeren in Holland willen stimuleren, opdat de jeugd meer in aanraking kome met de Europese sfeer.

En dan was men ten slotte van opinie, dat het Gouvernement — uitzonderingen daargelaten — geen eisen voor ambtenaren mag stellen, waaraan niet door de hier opgeleiden kan worden voldaan, terwijl in de uitzonderingsgevallen de krachten zo enigszins mogelijk gekozen zouden moeten worden uit degenen, die, hetzij met studiebeurs of toelage, hetzij zonder een van beide, in Holland opleiding genoten hebben.

Gaarne zou men willen vernemen, of het Bestuur bereid is deze gedachtengang tot de zijne te maken.

Een lid drong aan op verbetering der scholen ook op St. Maarten.

Meerdere leden gaven te kennen invoering van leerplicht in Curaçao wenselijk te achten, waarom zij gaarne een ontwerp ter zake tegemoet zagen.

De afdelingen zouden gaarne de verhouding vernemen tussen het aantal kinderen in Curaçao, dat in aanmerking komt om de school te bezoeken en het aantal daarvan, dat het ook inderdaad doet.

Vele leden vroegen wanneer het Bestuur er toe zal overgaan een regeling te treffen, waarbij de inning der schoolgelden van de bijzondere scholen overgenomen wordt, of het bijzonder onderwijs daarvoor een vergoeding krijgt.

Nederlands onderdaanschap.

Een lid vroeg of niet beter het begrip Nederlands onderdaanschap in Curaçao lander voor Curaçao zou kunnen worden afgeschaft. De vraag wie Nederlander en wie Nederlands onderdaan is, is naar de mening van dit lid voor verschillende beantwoording vatbaar en de wet op het Nederlands ondaanschap in Curaçao zeer beperkt toepasselijk. Afschaffing hiervan zou zeker leiden tot meerdere zekerheid en eenheid ten deze. Gaarne zou dit lid vernemen of het Bestuur een bepaalde richtlijn volgt ten deze. Hij zou willen verzoeken de nodige stappen te willen doen opdat de wet op het Nederlands onderdaanschap voor Curaçao wordt afgeschaft.

Vreemdelingen.

Algemeen vroeg men of het Bestuur op de hoogte is van de vele klachten omtrent het weigeren van toelating en de uitzetting van vreemdelingen en in verband hiermede wanneer de voorstellen tot nadere regeling dezer aangelegenheid kunnen worden tegemoet gezien.

De onlangs gepubliceerde voorwaarden ter verkrijging van een vergunning om als buschauffeur of als chauffeur van huurauto's op te treden, had de bijzondere aandacht der meeste leden getrokken. Het kwam hun voor, dat daarin verder gegaan wordt dan het begrip openbare orde en dus op het gebied der Wetgevende Macht getreden. Gaarne zouden zij vernemen op welke bevoegdheid deze genomen maatregel steunt. Onbegrijpelijk achtten zij het verder, dat daarin onderscheid gemaakt wordt tussen al dan niet Curaçaose Nederlanders. Zij zouden gaarne worden ingelicht waarom dit eigenlijk gedaan is. Meerdere leden vonden het ongewenst, dat voor toegelaten vreemdelingen dit vak verboden wordt.

Sociale voorzorgen.

Enkele leden drongen aan op spoedige herziening van de 7e Titel van het Derde Boek van het Burgerlijk Wetboek ter invoering, schoon in vereenvoudige vorm, van de Nederlandse bepalingen op het arbeidscontract. Andere leden deden uitkomen, dat deze bepalingen zeer veel rompslomp met zich medebrengen, hetgeen hinderlijk is voor den kleinen werkgever, zodat zij zeer vereenvoudigd zouden dienen te worden.

Gaarne zouden de afdelingen vernemen, wanneer zij het rapport van den Heer Verwey ter inzage zullen ontvangen.

Justitie.

Algemeen werd zeer ernstig aangedrongen op aanstelling van een vierden notaris op Curaçao. Deze werd zeer dringend nodig geacht.

Een lid bracht ter sprake, dat veelal de medewerking, die de Voogdijraad verleent om er toe te geraken, dat de verwekkers van natuurlijke kinderen vooral, bijdragen in het onderhoud en de opvoeding dier kinderen, op niets uitloopt, omdat de betrokkenen, als er eenmaal een vonnis tegen hen is verkregen, ontslag nemen bij hun werkgevers, zodat, waar zij niets bezitten, geen verhaal op ze bestaat. Dit lid — en verscheidenen leden verenigden zich met hem — juichte het zeer toe, dat de Voogdijraad ten deze actief is en drong aan op het invoeren van strenge — desnoods straf — bepalingen tegen deze lieden. Andere leden konden zich met dit laatste niet verenigen. Zij drongen aan op voorzichtigheid, omdat zij, vrezende voor misbruik, bang waren, dat het middel erger zal zijn dan de kwaal.

Verscheidene leden vestigden de aandacht op de omstandigheid, dat door de vele wijzigingen het Wetboek van Strafvordering zeer moeilijk te gebruiken is. Naar verluidt — aldus deze leden — zou een nieuw wetboek in bewerking zijn. Zij drongen aan op bespoediging hiervan, althans op zo spoedig mogelijke uitgave van een geldende tekst van het bestaande wetboek.

Enkele leden vestigden de aandacht op het naar hunne mening te grote aantal hulpofficieren van Justitie bij de politie.

Gaarne zouden verscheidene leden vernemen, waar in onze wettelijke regelingen de bevoegdheid gegeven wordt om verdachten gedurende 10 á 12 dagen of langer bij de politie in bewaring te houden.

Gevraagd werd of het Bestuur bekend is dat er klachten bestaan over de behandeling, welke verdachten bij de politie ondervinden.

Een lid merkte op, dat terwijl voor al het overige personeel van de burgerpolitie te St. Nicolaas op Aruba gevestigd een ambtswoning is beschikbaar gesteld, er één onder is, die geen woning heeft gekregen. Algemeen was men van opinie, dat allen gelijk behandeld moeten worden.

Belastingen.

Vele leden betoogden er de wenselijkheid van, dat de opbrengst van het bijzonder invoerrecht op benzine genomen wordt als minimum bedrag voor wegeaanleg en — reparatie te besteden. Zij vroegen, of het Bestuur bereid is aldus te handelen.

Enkele leden gaven te kennen zich te verenigen met het voorstel in het voorlopig verslag op de 1ste suppletoire begroting 1938 gedaan om de gebruiksbelasting in het gehele Gebiedsdeel op te heffen. Ook deze sprekers kwam het voor, dat de opbrengst de kosten nauwelijks dekt; de moeite niet waard is.

Algemeen zou men gaarne van het Bestuur een schatting der met de inning der gebruiksbelasting gemoeide kosten ontvangen, om die tegenover de opbrengst te kunnen plaatsen.

Meerdere leden verklaarden het vormen van een oordeel ten deze op te schorten tot na kennisneming van die raming. Algemeen juichte men in ieder geval zeer toe, dat 't Bestuur 'n verhoging van de grens van onbelastbaarheid van percelen in overweging wil nemen, waarbij ook gedacht werd aan vermindering van het jaarlijks belastingbedrag naar de grondslag huurwaarde (art. 13 der verordening) in verband met de hoge huren.

Een enkele lid stelde zich de vraag of de taxatie der percelen in voorkomende gevallen (art. 10) wel altijd even goed is.

Enkele leden bepleitten de afschaffing der directe belastingen voor Bonaire, als voor de Bovenwindse eilanden geschied. Een dezer leden deelde mede op zijn jongste bezoek aan dat eiland de overtuiging te hebben gekregen, dat het de

betrokkenen zeer zwaar valt hun schuld te voldoen, zo niet onmogelijk is, terwijl een ander lid vroeg, waarom het Bestuur, dit voorstel bestrijdende met de mededeling, dat in dat opzicht met betrekking tot de Bovenwindse eilanden een stap op de verkeerde weg is gedaan, dan niet het initiatief neemt om daarop terug te komen.

Algemeen werd aangedrongen op meer controle op de kantoren, waar personeel werkt met geldelijke verantwoordelijkheid.

Een lid verzocht om dit jaar in Juli a.s. wat soepel te zijn bij de controle van de motorrijtuigenbelasting en wel met het oog op de op het Ontvangerskantoor te dien aanzien plaats gehad hebbende onregelmatigheden.

Invoerrecht.

Wederom werden klachten omtrent plotseling andere interpretatie van het tarief van invoerrechten naar voren gebracht. Men zou algemeen gaarne vernemen, waaraan het toch te wijten is, dat zo plotseling nieuwe uitlegging aan de bepalingen gegeven wordt. Zijn omtrent een en ander vooraf juristen gehoord?

Meerdere leden vroegen of 't niet mogelijk zou zijn de laatst plaats gehad hebbende reorganistie ten kantore der invoerrechten op Curaçao en Aruba te herzien, omdat de inklaring nu zulk een lange tijd neemt.

Meerdere leden verzochten zodanige maatregelen te nemen, dat passagiers per schip of vliegtuig aangekomen in het verkeer tussen de eilanden van Curaçao onderling, vrijgesteld worden van een douaneonderzoek. Zij namen toch aan, dat in dergelijke gevallen de visitatie geen enkel nut heeft.

Enkele leden vroegen of het Bestuur de tijd niet gkomen acht om op spitsuren de beide havenboten tegelijk in dienst te brengen.

Naar verluidt — aldus werd door een lid opgemerkt — moet van Bestuur's zijde een jaar of twee geleden gezegd zijn, dat ijzeren boten minder geschikt waren voor de havendienst. Het wekte daarom bij dat lid verwondering, dat nu weer twee ijzeren boten besteld zijn. Hij zou gaarne ter zake inlichtingen ontvangen.

Waterleiding.

De onlangs gepubliceerde voorwaarden voor aansluiting en waterlevering en installatie-voorschriften voor de waterleidingen op Curaçao en Aruba deden de afdelingen meerdere opzeggingen verwachten. Immers houden zij meerdere prijsverhogingen in, wat zeer betreurd werd. De meeste winkels b.v. die het water hoofdzakelijk gebruiken voor het sanitair, en nu plus minus ƒ 2,50 per maand betalen, zullen ƒ 10.— moeten gaan offeren. Ook voor de arme bevolking wordt het water duurder.

Men vroeg, waarom deze voorwaarden met 1 April j.l. zijn inwerking getreden, terwijl het nieuwe tarief pas met 1 Januari 1939 van kracht zal worden.

Enige leden vroegen of de voorstellen van Ir. Liefrinck omtrent de waterleiding in Curaçao ongewijzigd worden overgenomen.

Enkele leden vroegen om verlaging van de kosten aan de rooiing van terreinen verbonden, omdat het wel gebeurt, dat als het kleine grondjes betreft, de kosten meer bedragen dan de waarde dier grondjes.

Algemeen werden de meeste geraamd-

de kosten voor vervoermiddelen aan de hoge kant gevonden en bij optelling van alle tezamen blijkt, dat een zeer belangrijk bedrag daaraan wordt ten koste gelegd.

Meerdere leden gaven in overweging om alle vergoedingen voor vervoermiddelen af te schaffen en in de behoefte te voorzien door aanschaffing van dienstauto's. Wanneer nu de dienst gecentraliseerd wordt, zou dat naar de mening dezer leden zeker goedkoper uitvallen. Gaarne zouden zij vernemen of het Bestuur met zulk een systeem bereids ervaringen heeft opgedaan en zo ja, welke.

Woningbouw.

Het woningvraagstuk ook op Aruba werd in de afdelingen besproken en vrijwel algemeen was men van mening, dat daaraan iets gedaan moet worden. De leden hier aan het woord achtten het huizenprobleem een economische, waarvan de oplossing krachtdadig ter hand genomen moet worden. Het krotwoningenvraagstuk, een onderdeel van dat probleem, verdient speciale aandacht en zij meenden, dat verbetering daarin niet plaats kan hebben, zolang er geen nieuwe huizen zijn om het tekort op te vangen bij onbewoonbaarverklaring. In dit verband viel het op, dat dit jaar niet als op de begroting voor 1938 een crediet is aangevraagd voor voorschot aan de Afd. Volkshuisvesting van de Cur. Rooms Katholieke Volksbond voor woningbouw en wilden de leden daareven aan het woord voorstellen wederom een bedrag van ƒ 60.000 daartoe beschikbaar te stellen. In de tweede plaats werd door die leden in overweging gegeven reeds voor 1938 daarboven een crediet van zegge ƒ 50.000.- - aan de Afdeling Volkshuisvesting van die bond beschikbaar te stellen voor de bouw van arbeiderswoningen.

Doch ook het Gouvernement zelf zou er toe kunnen overgaan woningen te bouwen als ze nodig zijn voor de ambtenaren, of wel een van de Ambtenarenbond uit te gane stichting, „Ambtenaren Woningbouw" kunnen steunen. Een lid wees in dit verband op het gevaar van bevoorrechting, waarvoor het Gouvernement zich moet hoeden.

Tegen het bouwen van woningen door het Gouvernement werden door enkele leden economische bezwaren aangevoerd, waarmede de overige leden zich wel verenigen konden. Aanwakkering van het particulier initiatief werd de meest juiste methode geacht. Dit zou ook kunnen geschieden door gunstige voorwaarden bij het beschikbaarstellen van grond enz.

Een lid merkte op, dat het hem was opgevallen, dat, terwijl het Gouvernement aan woningbouwstichting geld leent à 3½%, de gouvernements-ambtenaren tegen 5% geld beschikbaar wordt gesteld voor woningbouw. Wat de andere leden redelijk voorkwam, omdat de ambtenaren eerder eigenaar der woningen worden dan degenen, die huizen bouwen met hulp der stichtingen en dus conjunctuurwinsten zouden kunnen maken. Een ander bezwaar vonden deze andere leden echter, dat de ambtenaren als de woningen gereed zijn, hypotheek moeten nemen om het bij het Gouvernement opgenomen bedrag af te lossen. Naar de mening dezer leden was het beter, dat het Gouvernement het geld à 5% beschikbaar liet, tot het door den ambtenaar, zonder zich tegen hoge rente van een hypotheek te hebben moeten voorzien, kon worden afgelost.

Een lid wilde ten aanzien van het woningbouwvraagstuk tot grote voorzichtigheid manen. Hij koesterde niet alleen de vrees, dat, wanneer er een groot aantal woningen verrijzen, er in de eerstvolgende periode, gedurende welke nieuwbouw bij de oliemaatschappijen stilstaat, een groot surplus zal zijn, maar betoogde ook, dat aan deze hele zaak ook de rentabiliteitskwestie vastzit, waarmede men niet moet nalaten rekening te houden.

Volkshygiene.

Meerdere leden gaven in overweging op sommige plaatsen in de stad badhuizen te plaatsen ter bevordering van de volkshygiene.

Enige leden betoogden de wenselijkheid om te geraken tot de oprichting van een volkszwembad ter bevordering van de volkszwemsport, welke zozeer ook de hygiene ten goede komt. Zij zouden gaarne vernemen of het Bestuur die wenselijkheid niet meevoelt en zo ja, in overweging willen geven om de daartoe nodige credieten op de begroting te brengen.

Enkele leden vroegen om in verband met de verhoging van de loonstandaard de grens voor kosteloze geneeskundige behandeling en de grens der onbelastbare inkomens voor de inkomstenbelasting te brengen op ƒ 1000.— per jaar. Andere leden konden zich met dat voorstel niet verenigen en bepleitten behoud der bestaande grenzen.

De afdelingen verklaarden het op prijs te zullen stellen te mogen vernemen in welk stadium de overweging der maatregelen, welke volgens de memorie van antwoord op het voorlopig verslag betreffende de suppletoire begroting 1938 genomen zouden worden om verbetering te brengen in de toestand, dat de dienst van den gouvernements-geneeskundige in het stadsdistrict bewesten de haven als te omvangrijk moet worden aangemerkt, verkeert en welke die maatregelen zijn. Voorshands wilde men aanbevelen een speciale dokter aan te stellen uitsluitend voor de hospitaaldienst.

In verband met de mededeling in de memorie van antwoord evengemeld, dat een regeling in voorbereiding was, waardoor de dienst der havendokters zou worden verlicht zonder aanstelling van meer gouvernements-geneeskundigen, deelden enkele leden mede vernomen te hebben, dat het in de bedoeling zou liggen bepaalde schepen van een quarantaine onderzoek vrij te stellen. Indien dit juist zou zijn, zou dan de veiligheid van Curaçao niet in gedrang komen, vroegen zij. En indien dat niet in de bedoeling ligt, welke regeling is dan wel in voorbereiding? Zal daarbij de opbrengst van visitatiegelden voor 's Lands kas worden verminderd?

Enige leden vroegen of het juist is, dat de oorzaak dat visitatiegelden in de St. Nicolaasbaai op Aruba naar evenredigheid minder opbrachten dan in de St. Annabaai gezocht moet worden in de omstandigheid, dat er ter zake een overeenkomst bestaat met de Lago Oil Co. Zo ja, zou dat dan niet in strijd zijn met de Curaçaose Staatsregeling, bevoorrechting op het stuk der belastingen verbiedende? En zou daardoor in elk geval 's Lands kas niet benadeeld worden?

Enkele leden vroegen of het niet mogelijk zou zijn de bevolking van Bonaire te helpen aan tandheelkundige hulp.

Enkele leden deelden mede, dat er in de laatste tijd verschillende gevallen van trachoom waren geconstateerd, ook onder schoolkinderen. Gaarne wilde men het resultaat der behandeling vernemen.

Enige leden drongen aan op betere voorlichting van publiek in geval zich besmettelijke ziekten voordoen als bij de gelukkig afnemende diphterie.

Een lid deelde mede uit goede bron vernomen te hebben, dat er in verband met diphteritis in de buitendistricten desinfectie plaats gehad zonder toekenning van enige vergoeding, terwijl in gevallen elders, waarin de betrokkenen financieel krachtig genoeg waren om de kosten te dragen, niets verbrand is geworden. Hij bepleitte, dat in gevallen als eerstbedoelde, als desinfectie der goederen ter plaatse op andere wijze niet mogelijk is, noch vervoer naar de stad ter ontsmetting, dan toch in ieder geval vergoeding wordt toegekend.

Dat lid deelde ook mede, dat de isolatie van besmettelijke zieken in het St. Elisabeths hospitaal onvoldoende is, waarom hij aandrong om het daarheen te leiden, dat daarin verbetering komt.

Vele leden vroegen of het niet mogelijk zou zijn de gelden uitgetrokken voor de bouw van een woning voor de gouvernements vroedvrouw op Bonaire te besteden voor voorschot aan het hospitaal aldaar tot het inrichten van een apart lokaal voor t.b.c.-lijders en een lokaal in het hospitaal, waar de zusters gedurende de dienst kunnen rusten.

Een paar leden waren van mening, dat waar hier op Curaçao bij het S. Elisabethshospitaal een heel paviljoen is ingericht voor t.b.c.-lijders, de zieken van Bonaire naar Curaçao moeten komen.

Waartegenover van andere zijde weder werd opgemerkt, dat als de patiënten dat niet wensen, zij niet gedwongen kunnen worden naar Curaçao te gaan.

Algemeen werd aangedrongen op het intensief ter hand nemen der bestrijding van besmettelijke geslachtsziekten. **In dit verband werd gevraagd of het Bestuur van mening is, dat de inrichting voor lijders aan besmettelijke geslachtsziekten nog voldoet, zo neen, wat het Bestuur dan zou denken, dat nog benodigd is.** Ook werd naar aanleiding hiervan gewezen op het kapitaal, waarover de Afdeling van het Roode Kruis alhier, gesterkt uit de Bond Fortuna, beschikt en waarvan een deel wellicht nuttig besteed zou kunnen worden ter bestrijding van deze gesel. Doch bestrijding van het euvel ter plaatse zal geen succes kunnen hebben zonder effectieve bestrijding van de invoer der kwaal van uit het buitenland. Om deze reden werd dan ook mede controle op de immigratie en op het aan wal gaande scheepsvolk aanbevolen.

Dit onderwerp is niet nieuw merkte men op. Het werd reeds meermalen in de Koloniale Raad naar voren gebracht, doch zonder succes. In verband hiermede werd gevraagd of de vertaling der Zweedse regeling, die uit de oorspronkelijke taal in het Nederlands zou worden overgebracht, nu gereed is, zodat daarvan profijt zou kunnen worden getrokken.

Een lid deelde mede, dat tegenwoordig zoveel secties (niet voor de Justitie) worden verricht in het St. Elisabeths hospitaal zonder toestemming der familie en vroeg, waarop de bevoegdheid daartoe berust.

Aan de behandeling der artikelen ontlenen wij het volgende:

Onderwijs.

Een lid deelde mede, dat de zusterschool te Rineon op Bonaire niet beschikt over een sanitaire inrichting en verzocht het daarheen te leiden, dat daarin verbetering wordt gebracht.

Men zou gaarne vernemen, waaraan de abnormaal grote toename van het aantal leerlingen op Aruba, welke tengevolge heeft gehad, dat in het afgelopen jaar door gebrek aan plaatsruimte verscheidene leerlingen voor het eerste leerjaar geweigerd moesten worden, toe te schrijven is. Dit werd daarom gevraagd, omdat men veronderstelde, dat niet de geboorten kunnen zijn geweest, omdat in dat geval de toename te voorzien was.

Algemeen juichte men de schoolvoeding zeer toe. Waar er echter kinderen zijn, die (ook) anders dan met schoolvoeding moeten worden geholpen, drong men algemeen ook in verband met het in de algemene beschouwingen medegedeelde omtrent trachoomgevallen aan op de instelling van een geneeskundige controle over alle schoolkinderen door zo spoedig mogelijke aanstelling van een schoolarts als zelfstandige functie.

Men sympathiseerde met het voorbereidend onderwijs als gelegenheid tot inleiding tot de eigenlijke school: vele kinderen kunnen zich beginnen aan te passen aan de taal, orde, enz. Men zou dan ook algemeen de verplichting willen stellen bij het voorbereidend onderwijs de Nederlandse taal te gebruiken en daarvoor Hollandse leerkrachten, althans bevoegde krachten, die de Nederlandse taal goed spreken, aan te stellen. Onnodig ergens wel kwam het voor tot het voorbereidend onderwijs kinderen toe te laten, bij de M.U.L.O. scholen beneden de 4½ jaar en bij de L.O.B. scholen beneden de 5 jaar, tot welke scholen men het voorbereidend onderwijs voorlopig wilde beperken.

Gaarne zou men vernemen welke kosten dit zou meebrengen resp. voor de M.U.L.O en voor de L.O.B. Scholen.

Welke zijn deze leergangen waarvoor ƒ 14.500 is aangevraagd, werd algemeen gevraagd en welke zijn de respectievelijke kosten. Worden examens afgelegd en zo ja, door wie worden deze afgenomen? En welk is het percentage der geslaagden?

Algemeen juichte men het initiatief voor het bijzonder vervolgonderwijs en het bijzonder beroepsonderwijs zeer toe en wilde dit niet alleen steunen, maar zelfs zien dat het Gouvernement verder ging en bevorderde dat ook van particuliere zijde meer gedaan werd ter voorziening in de behoefte. En ook deze behoefte zelf wilde men aanwakkeren door meerdere bekendheid te geven aan deze cursussen. Door deze meerdere bekendheid toch wordt aan de ene kant bereikt, dat men 't bedoelde onderricht kan genieten en aan de andere kant, dat de werkgevers daarmede rekening houden bij het stellen van eisen voor indiensttreding. Men meende zelfs, dat 't Gouvernement deze moest voorgaan en niet op particulier initiatief wachten. Doch — en ook hier was men het algemeen over eens — zowel het vervolg als het beroepsonderwijs moeten onderworpen zijn aan de bepalingen van de Onderwijsverordening, waardoor o.a. een behoorlijke aanpassing aan het gewone onderwijs verkregen wordt.

Men drong aan op bekendmakingen van het programma dezer cussussen.

Men voelde algemeen in de afdelingen wel voor het logeren van de bedoelde leerlingen van de ambachtsschool als neventaak voor de werkkampen. Dat logeren zou echter beperkt moeten blijven zodat de aard der werkkampen als zodanig niet in het gedrang komt. Zou — zo vroeg men — niet een zekere verhouding tussen het aantal ambachtsschoolleerlingen, dat er mag logeren en het totaal aantal jongens kunnen worden vastgesteld en boven welke verhouding dan niet zou mogen worden gegaan?

Enkele leden gaven in overweging ook landbouw te doen onderwijzen in de werkkampen.

Ook werd er de wenselijkheid van betoogd, dat de leerlingen van de werkkampen zo spoedig mogelijk geplaatst worden, desnoods nog een poosje onder toezicht blijvende.

Landbouw.

De voorstellen bij de jongste suppletoire begroting gedaan tot vorming van **een kleine boerenstand werden besproken. Algemeen was men daaromtrent zeer sceptisch gestemd.** Men zou gaarne vernemen wie het woondorp zullen gaan bewonen en hoe zij, vooral in de eerste tijd in hun levensonderhoud zullen moeten voorzien. Zullen ook speciale vaklui daar geplaatst worden?

De post ƒ 2600.- voor een boerenknecht werd door enige leden aangevochten, als zijnde niet wel verdedigbaar naar hun gevoelen.

Men drong er op aan er voor te waken, dat het crediet ad ƒ 2000.- per huis niet zal worden overschreden.

Enkele leden stelden er prijs op te doen uitkomen, dat zij met dit alles de landbouw willen steunen om het bedrijf op peil te houden, opdat men, wanneer dit bedrijf wederom een belangrijke bron van inkomsten zal moeten zijn, niet vreemd daar tegenover zal staan.

Vele leden deden uitkomen, dat zij damaanleg veel noodzakelijker achten dan bebossing. Deze sprekers zouden dan ook daarmede willen beginnen.

Een lid merkte op, dat hij tegenover de pogingen die aangewend worden om het eiland Curaçao nieuwe middelen van bestaan te verzekeren, dergelijke pogingen voor Aruba miste. En tot opheffing van Bonaire zou een ander lid meer pogingen aangewend willen zien. Zo beval hij aloeaanplant op grote schaal daar aan. Algemeen verzocht men 's Bestuurs aandacht voor deze punten.

Vele leden spraken de vrees uit, dat al de bemoeiingen op landbouwgebied op de Bovenwindse eilanden nooit enig practisch resultaat zullen hebben. Zij vroegen dan ook of het daarmede gemoeide geld niet anders en beter in het werkelijk belang dier eilanden ware te besteden.

De post ƒ 600— voor een leerling landbouwkundige, achtte men niet verantwoord. Als deze geen animo heeft, niet zonder een toelage of loon wil leren, komt er daarvan toch niets, meende men.

Enkele leden vroegen of er wel behoefte bestaat aan den assistent-landbouwkundige op St. Eustatius. Naar aanleiding hiervan merkten andere leden op, dat mogelijkheden voor landbouw op St. Eustatius groter zijn dan op St. Maarten, waarom zij zouden willen voorstellen den landbouwkundige op de Bovenwindse eilanden op St. Eustatius te plaatsen.

Is de landbouwkundige op Curaçao bestemd voor de Benedenwindse eilanden of voor het eiland Curaçao, vroeg men. Waarom zou hij in het laatste geval reis- en teerkosten moeten hebben?

Men zou gaarne worden ingelicht omtrent de wijze van besteding van de voorschotten voor de landbouw; hoeveel voorschotten verleend zijn en welke nog uitstaan, speciaal op de Bovenwindse eilanden.

Gevraagd werd of dit bedrag niet verlaagd zou moeten worden in verband met de voor het woondorp op Klein St. Marta reeds beschikbaar gestelde gelden.

Meerdere leden gaven in overweging het nodige te willen doen ter bevordering van de visserij. Het zou voor de vissers een goede hulp zijn, indien aan hen steun zou kunnen worden verleend om boten behoorlijk met koelinrichtingen uit te rusten, waarmede zij dan de vis naar Curaçao zouden kunnen vervoeren.

In dit verband zou een lid ook willen aanbevelen om de Venezolaanse Regering te verzoeken de Bonairiaanse vissers wederom toe te laten om bij de Aves-eilanden te vissen. Hij heeft goede bron vernomen, dat een verzoek daartoe goede kans van slagen heeft.

Het viel op, dat de post Gouvernementtuinen verhoogd is, niettegenstaande de assistent-landbouwkundige afzonderlijk geraamd is en in 1937 slechts ƒ 2085.- is uitgegeven. Is deze verhoging wel nodig werd gevraagd.

Gaarne zou men worden ingelicht omtrent de resultaten met de proeftuinen resp. op St. Maarten, St. Eustatius en Saba bereikt.

Wordt vervolgd.

POGING TOT DOODSLAG.

Als verdacht van poging tot doodslag is door de Politie aangehouden en voor onderzoek in bewaring gesteld, de 58-jarige koopman T.

POGING TOT INBRAAK.

Als verdacht van poging tot inbraak is door de Politie aangehouden en gehoord de 42-jarige bediende C. Tegen hem wordt proces-verbaal opgemaakt.

ALGEMEEN OVERZICHT

Heel de wereld, maar speciaal Engeland, is vol aandacht voor de Italiaans-Franse onderhandelingen, die enige dagen zijn geschorst, maar nu toch weer begonnen zijn. **Mussolini had zich over het welslagen al pessimistisch uitgedrukt in een rede te Genua. Of was het misschien een uiting van Italië's onwil?**

De moeilijkheden tussen beide landen over de Spaanse kwestie zijn in alle geval veel groter, als die tussen Engeland en Italië, waarbij het gaat over het terugtrekken van de vrijwilligers en de controle aan de Frans-Spaanse grens.

En toch is het voor Engeland en misschien ook wel voor de rest van de wereld van groot belang dat deze onderhandelingen tot successen leiden, omdat daardoor de as-Rome-Berlijn wordt verzwakt.

Maar Duitsland van zijn kant zal ook niet stil zitten, om te voorkomen, wat het niet gaarne ziet.

Vermoedelijk dat de mogendheden nog een oplossing vinden door middel van de non-interventiecommissie, waar dezer dagen een bespreking is gevoerd over dezelfde aangelegenheid met Belgische, Italiaanse en Franse vertegenwoordigers.

Ook in de minderhedenkwestie in Tsjecho Slowakije is nog geen oplossing. De regering heeft aan de minderheden toegestaan gelijkheid in rechten, maar Hodza wil geen autonomie geven, wat Henlein ook gevraagd heeft. De eerste weken zullen daarover nog wel enkele **besprekingen moeten gevoerd worden.** Het voorbeeld van Henlein die naar Engeland ging om te praten, is thans ook gevolgd door de Hongaarse minderheden in Tsjecho Slowakije.

In Mexico is weer eens een revolutie dreigende of nog dreigende geweest. Heel juiste berichten daarover hebben we nog niet kunnen achterhalen. Maar in het Noorden in San Luis de Potosi, waar de bekende Cedillo gouverneur is, is toch de zaak niet in orde, zodat Cardenas er zelf naar toe getrokken is. Over Cedillo hebben we nog in ons blad van Woensdag gescheven, als een der Gouverneurs, waarbij de Mexicaanse katholieken de meeste godsdienstvrijheid genieten Van communistische zijde, werd hij de laatste tijd uitgemaakt, als iemand met fascistische aspiraties. We zullen moeten afwachten, hoe zich de situatie ontwikkelt.

We hebben de vorige keer al een enkel woord gezegd over de Volkenbond, waaraan stuk voor stuk ieder land de rug toekeert en we kunnen helaas niet zeggen ten onrechte. We hebben momenteel gelegenheid er iets meer over te zeggen.

Bij elke zitting blijkt meer en meer hoe de voorspelling bewaarheid wordt, welke de bekende jurist staatsraad Struycken, indertijd over de bond heeft uitgesproken.

Het was in een rede van Juni 1921 voor katholieke intellectuelen te Breda gehouden.

Een rede, die weer actueel is, nu de Volkenbond, wat de collectieve veiligheid betreft, het laatste vertrouwen verspeelde, want in deze rede werd dit échec voorspeld, dus reeds 17 jaar geleden, vlak na de geboorte van deze Wereldvrede-organisatie. Die voorspelling was niet een los vermoeden, dat toevallig bewaarheid werd; neen prof. Strucken las toen al met zijn scherp onderscheidingsvermogen en diep inzicht uit de eigen beginselen van de Bond, de mislukking van zijn grootse opzet: garandering van de wereldvrede.

Struycken memoreerde eerst de hulde op Zondag 21 Nov. 1920 te Genève gebracht aan Jean Jacques Rousseau. Een stoet zwartgeklede heren met hoge hoeden wandelde plechtstatig over de brug naar het bekende bekoorlijke eilandje en een grote bloemenkrans werd gelegd aan de voeten van Rousseau's standbeeld; een gloedvolle rede werd uitgesproken: Jean Jacques Rousseau de schrijver van het Contrat Social, was, krachtens bij acclamatie door de Vergadering genomen besluit, gehuldigd als patroon-heilige van de Volkenbond.

Het had Struycken toen toegeschenen, dat er een wondere spot in de ogen van den beroemden denker was gekomen, alsof hij zinde op het antwoord eens gegeven aan den man, die zich bij hem beroemen kwam, zijn zoon geheel naar Rousseau's beginselen te hebben opgevoed: „Tant pis, monsieur, tant pis pour vous et pour votre fils" (Des te erger mijnheer, des te erger voor U en voor Uw zoon). En het had er veel van of hij den voorzitter van de Bond, die hem kwam huldigen wijl de Bond op de door hem gelegde gedachten was gebouwd, toe wilde voegen: „Tant pis, monsieur le Président, tant pis pour vous et pour la Société des Nations". Rousseau, de **schutspatroon van de Volkenbond: Rousseau die zelf niet aan de Volkenbond geloofd had!**

In de klare betoogtrant hem eigen zette toen de professor het raadsel uiteen hoe een organisatie, die een wereldgezag beoogde, terecht kon komen bij den man, die het gezag ontzegde als het maar even tipte aan de gelijkheid en vrijheid; bij hem die allen over allen wilde laten regeren en slechts die besluiten bindend achtte, wartoe met allen eenstemmig besloten was; bij hem de profeet van de volstrekte democratie, die neerkomt op de tyrannie van de enkelingen.

Het was het noodlot van deze Volkenbond, dat hij bij de Geneefse „vrijheidsdespoot" terecht moest komen. Struycken signaleert het zo scherp: „Het ontbindingsproces der hierarchisch geordende statengemeenschap van Europa lang vóór Dante (die in zijn Monarchia een Volkenbond onder centraal koninklijk gezag voorstond) reeds begonnen, heeft zich onafgebroken voortgezet, tot de staten als onverbonden eenlingen, dragers van souverein gezag naar binnen en naar buiten, naast en tegenover **elkaar leefden, geleid in vrede en in oorlog door niets dan hun eigen belang, hun eigen aspiraties, ternauwernood onder** een schijn van recht verborgen.

En wat vroeger was of scheen heerszucht van enkelen, die het lot der volken bepaalden, het werd in de 19e en 20ste eeuw tot onverzettelijke levensdrang der volken zelve, die met de nationale idee hun zelfbewustzijn hun ziel hun wil geboren zagen worden: de onstuimige wording der nationaliteiten om haar bestaan, hare expansie, hare hegemonie, zette in, en heeft, ondanks alle wee, dat zij met zich bracht haar hoogtepunt nog niet bereikt. (Ook hier stelden de feiten S. in het gelijk). In zulk een wereld van tegenstelling en strijd, waarin iedere pijler voor een hoger centraal gezag ontbreekt, kan een Volkenbond alleen als een vrije associatie op voet van gelijkheid bestaan. Maar dat tekent ook dadelijk zijn karakter en vermogen ten volle. Alle paradoxen van Rousseau te spijt legt het feit zich op, dat deze Volkenbond niet is en niet zal zijn een internationale gezagsorganisatie tot verzekering van de wereldvrede: op de vrijheid alleen bouwt men geen gezag, ook niet te Genève.

Neen, de Volkenbond is niets anders dan een vrije associatie der staten tot regelmatig, georganiseerd beraad, overleg en samenwerking, waarin door onderzoek, openbaarheid, temporisatie, persoonlijk contact, deskundig advies, **vriendschappelijke overreding, onpartijdige beoordeling, een heilzaam bedarende invloed op de zo gespannen verhouding der volken kan worden uitgeoefend.** Wie er meer van verwacht, komt bedrogen uit. **De Volkenbond kan niet brengen wat** er niet is; de creatio ex nihilo ('t scheppen uit niets) gaat ook zijn krachten te boven".

Had ieder zo voortreffelijk als Struycken de grondfouten van de Volkenbond begrepen, hoeveel desillusies zouden er minder zijn geweest en hoeveel uit blind vertrouwen ontsproten zorgeloosheid ware er minder geweest!

CURACAO.

AFSCHEID FR. RADULPHUS.

Dinsdag a.s. vertrekt van hier ter bijwoning van het kapittel zijner congregatie in Nederland de Eerw. Fr. Radulphus. Enkele vrienden hebben hier een gelegenheid in gevonden om hem een hulde te brengen voor zijn vele verdiensten op het gebied van het onderwijs alhier.

„Weliswaar", zo schrijven ze in een circulaire, „bestaat de mogelijkheid dat hij eerlang naar ons eiland terugkeert, doch dit is niet absoluut zeker. In elk geval is er thans een ongedacht schone gelegenheid om uiting te geven aan de algemene sympathie en grote waardering, welke in onderwijskringen ten opzichte van den Heer Hermus als plaatsvervangend Inspecteur van het Onderwijs bestaan. Jarenlang mocht hij bij onstentenis van den Inspecteur namens het Gouvernement als zodanig optreden en het behoef geen betoog hoe groo de verdiensten van den Heer Hermus ten aanzien van alle onderwijsinrichtingen in het gebiedsdeel zijn. Gaarne zouden ondergetekenden hem nu een afscheidsuur bereiden uitgaande van alle leerkrachten der openbare- en bijzonder-neutrale scholen, van de Ambachtsschool, van de leken-onderwijzers(essen) der bijzonder **R.K. scholen en van het personeel der Inspectie van het Onderwijs, kortom van alle niet-religieuzen, welke bij het onderwijs in het gebiedsdeel betrokken zijn.**

Ook wordt de medewerking van de Commissie van Onderwijs en de besturen der bijzonder neutrale scholen en der Ambachtsschool ingeroepen.

Het ligt in onze bedoeling, aldus de circulaire, de aanbieding van een persoonlijk geschenk te doen plaats hebben in een bijeenkomst, te houden op Zaterdag 21 Mei a.s. des namiddags om half vier in het Theater Brion daartoe welwillend beschikbaar gesteld.

Het gevormde comité bestaat uit:

Dr. W. Goslinga, Inspecteur van het Onderwijs; K. de Beijl, Hoofd der Willem de Zwijgerschool; Mej. C. M. Heidenreich, Hoofd der Wilhelminaschool; J. Rustige, Hoofd der H. J. A. Schroederschool; S. Chr. Schouten Directeur der Ambachtsschool; Voorzitter der R. K. Onderwijzersvereniging Don Bosco; J. H. Sprockel, Hoofd der Hendrikschool; Mej. J.C. Statius Muller, Adjunct-commies ter Inspectie van het Onderwijs.

DE „LODEN VERRADER".

Over de „Loden Verrader" laten wij hier nog enige nadere bizonderheden volgen uit het Nederl. Indische „Nws.":

De „Loden Verrader"...... een naam waaraan oeroude marinetraditie van de zonderlingste soort verbonden is. Het is een beeldje, een scheggebeeld vermoedelijk, dat op Curaçao thuishoort. Precies zal wel niemand meer weten wat het eigenlijk voor een ding is, maar het behoort tot de bezienswaardigheden van Curaçao en aangezien dit eiland niet zo bijster rijk is aan bezienswaardigheden, stelt men er hoge prijs op het ding te behouden.

Maar ziet, de Marine denkt er anders over. Curaçao heeft, getuige de vele fraaie, doch slechts ten dele voor publicatie vatbare gedichten, geen beste reputatie bij de officieren van Hr. Ms. schepen van oorlog.

Het heet, dat het er bijster vervelend is en verveling brengt tot vreemde dingen. Zo heeft eens een luitenant ter zee het verzonnen om na een uitvoerige afscheidsfuif het beeldje, later algemeen bekend onder de naam „de Loden Verrader", mee te gappen bij wijze van souvenir.

Nauwelijks was de volgende dag het oorlogsschip vertrokken, of er heerste rouw en narigheid op Curaçao vanwege de vermiste bezienswaardigheid. En aangezien niemand anders het eiland verlaten had, moest het oorlogsschip het pronkstuk hebben meegestolen. En de gouverneur schreef een grote brief, die via Koloniën en Marine naar het Commandement in Nieuwediep ging, en langs dezelfde weg beantwoord werd met de belofte dat de „Loden Verrader" per eerstvolgend oorlogsschip naar Curaçao terug zou keren.

Maar het daaropvolgend oorlogsschip nam het ding weer mee naar Nieuwediep en weer schreef de Gouverneur, en de Minister en de Commandant Marine en weer ging de „Loden Verrader naar Curaçao.

Of nu tot op heden de Gouverneur en de diverse leden van het kabinet hun medewerking verlenen is ons niet bekend, maar wel reist de „Loden Verrader" met sonore regelmaat op en neer tussen Nieuwediep en Curaçao, aldus schrijft het „Nws."

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Benigio Wilfred Felida is benoemd tot tijdelijk-schrijver en werkzaam gesteld ten postkantore.

Mej. B. R. Prince, onderwijzeres 1ste klasse, is in activiteit hersteld aan de Wilhelminaschool.

Aan Mej. B. C. E. Statius Muller, tijdelijk onderwijzeres 3de klasse aan de Wilhelminaschool is eervol ontslag verleend.

Aan den klerk ter Administratie van Financiën F. P. Curiel is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De marktmeester, tevens opzichter van het abattoir op Curaçao, J. R. de Wit is in activiteit hersteld.

Mej. G. K. L. Gibbs is benoemd tot tijdelijk schrijfster en werkzaam gesteld op het kantoor van den Gezaghebber van Aruba.

De R.K. Geestelijke L. Tolenaar, thans wonende op Curaçao, is eervol ontheven uit de functie van voorzitter van de Voogdijraad op Bonaire en alszodanig is benoemd de R.K. Geestelijke op Bonaire C. Penninx.

Met ingang van de 1ste Juni 1938 is de commies ter Griffie van het Hof van Justitie Dr. M. F. Da Costa Gomez benoemd tot substituut griffier van het Hof van Justitie in Curaçao.

De wnd. Gouvernements-Secretaris
R. Boskaljon.

M.S. CORDILLERA.

Het M.S. „CORDILLERA wordt hier verwacht volgende week Dinsdag de 24ste dezer komende van Europa en vertrekt Woensdag 25 Mei om 6 uur naar Porto Colombia en verdere havens.

RADIONIEUWS.

Zaterdag 21 Mei zal de Phohi een speciale uitzending verzorgen van de voetbalwedstrijd Nederland — Schotland in het Amsterdamse Stadion van 12.10 tot 2.10 namiddag Curaçaotijd op golflengten van 19,71 en 25,57 meter.

Als bijzonderheid kan worden vermeld, dat dit de 50ste internationale voetbalwedstrijd is, die door Han Hollander als ooggetuige verslaggever werd meegemaakt.

VERDUISTERING.

Door den 53-jarigen manspersoon W. werd bij de Politie aangifte gedaan van verduistering van geld te zijnen nadele. In verband hiermede is door de Politie aangehouden een zekere F., die bekende het geld te hebben verduisterd. Tegen F. is proces-verbaal opgemaakt.

DIEFSTAL.

De 71-jarige timmerman M. heeft bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van timmergereedschap. Naar den dader wordt een onderzoek ingesteld.

De 44-jarige vrouw S. heeft bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van een klein bedrag aan geld. Naar den dader wordt een onderzoek ingesteld.

Door den 27-jarigen bediende L. werd bij de Politie aangifte gedaan van diefstal, althans vermissing van een gouden dasspeld. Naar het vermiste voorwerp wordt een onderzoek ingesteld.

Door den 28-jarigen chauffeur K. is bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van een klein **geldsbedrag uit zijn autobus. In verband hiermede is door de Politie aangehouden en gehoord de 14-jarige schoenpoetser P. Hij bekende de diefstal te hebben gepleegd.** Onder aanzegging van een proces-verbaal is hij op vrije voeten gesteld.

ZIJN LAATSTE SIGARET.

In de morgen van 17 Mei j.l. brak een begin van brand uit in perceel Thorenquest No. 57, bewoner J. Deze brand is ontstaan doordat J. met een brandende sigaret in zijn mond op een bed in slaap is gevallen. Tegen J. is door de Politie proces-verbaal opgemaakt.

TRAGISCH.

In de nacht van 17 op 18 Mei l.l. is te Steenrijk alhier, de 29-jarige werkman I. met zijn bovenlichaam bekneld geraakt tussen een steenbreekmachine, tengevolge waarvan hij kort daarop overleed. Naar de oorzaak van het ongeval wordt door de Politie een onderzoek in gesteld.

CUBAANSE ONAFHANKELIJKHEID.

Donderdag vierde de Cubaanse Kolonie alhier de herdenking van de Cubaanse Onafhankelijkeheid, de 36ste verjaardag van de Jongste democratie.

Onze gelukwensen aan den Heer Consul Don Remigio Valido y Rivero.

Staten van Curaçao.

Zitting op Dinsdag, den 24n. Mei 1938, des avonds te 8 uur.

Te behandelen onderwerpen:

1o. Ingekomen stukken.

2o. Ontwerp-landsverordening tot aanvulling van de Zegel verordening 1908 (P.B. 1935 No. 111).

Willemstad, den 20n. Mei 1938.

De Griffier der Staten,

G. J. Ferguson.

K
K R O
O

Wereldprogramma
Via P.C.J. Golflengte 31.28
19.24—20.24 uur Curaçaotijd
Zondag, 22 Mei 1938.

1. **Wilhelmus — Opening**
2. Tafelmuziek voor hobo's en strijkorkest ... G. R. Telemann K.R.O. Symphonie-Orkest o.l.v. Eduard Flipse
3. „Wereld-Apostolaat" door een Witte Pater
4. Fragmenten uit de operette „Der **Zigeunerbaron" J. Strauss Solisten,** koor en orkest o.l.v. Dr. Ernest Römer
5. De Wereld in Vogelvlucht door Paul **de Waart**
6. Van en Voor de Missiepost
7. Eventueel Actuele Aetherflitsen en **Vaderlandse Kroniek**
8. Sluiting.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via de P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Einzug der Gladiatoren, mars Fucik Verenigde Muziekcorpsen van de Aldershot Command
2. Landbouwkundige Missie-Actie door Ir. J. P. Planje
3. Oude Bekenden van Louis Davids afgewisseld door:
   Beuker en Denijs, twee vleugels
   a. Restanten, door Louis Davids
   b. Let 's call the whole thing off Gershwin door Beuker en Denijs
   c. Hein de Bruin, door Louis Davids
   d. One, two, button your shoe door Beuker en Denijs
   e. De bridge-club „Kijk voor je", door L. Davids
4. De Wereld in Vogelvlucht door Paul de Waart
5. Van en voor de Missiepost
6. **Sluiting.**

WERELD IN VOGELVLUCHT.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de „Beurs en Nieuwsb."

Het door Prof. Slothouwer ontworpen ontwerp van het Nederlandse paviljoen op de wereldtentoonstelling te New York is door het bestuur der tentoonstelling goedgekeurd en ten zeerste geprezen. De architectuur bestaat uit een koloniale stijl, stammend uit Hollandse tradities, namelijks een geheel gesloten voorgevel, een 12 meter hoog versierd plastiek en een overdekte voorgalerij, waar een binnenplaats op aansluit, waaruit een 35 meter hoge toren opschiet.

De zaal van het Nederlandse gedeelte zal afmetingen hebben van 16 × 40 meter en een hoogte van 9 meter, met bovenlicht, waar een tweede exposiiezaal op aansluit, van een oppervlakte van 1650 meter, bestemd voor Suriname en Curaçao.

Ook het Indische gedeelte zal aan de Nederlandse afdeling aansluiten en bestaan uit een zaal van 20 × 30 meter, waarbij het binnentreden reeds direct het gezicht valt op een groots diorama van 14 meter breedte, voorstellend het Indische leven, waarbij door licht effecten de indrukken zichtbaar worden op verschillende uren van de dag. Aan deze zaal zal een tweede expositieruimte zijn verbonden van 37 × 30 × 9 meter, waaronder kleine ruimten voor de batik- koperdrijf en houtsnijkunsten.

De vorming van het nationaal Defensiefonds wordt voorbereid Het schema der inkomsten is zodanig dat men 3.2 opcenten zal heffen van de Rijksinkomstenbelasting, opcenten uit dividend- en tantieme belasting, en uit een wijziging der omzetbelasting. Een radiobelasting is niet verwachtbaar.

In 'n uitvoerige verklaring hebben B. en W. te Rotterdam 'n uiteenzetting gegeven van de ramp, die in de Valkensteeg door 't omstorten van 'n muur heeft plaats gevonden. De gehele strekking hiervan komt neer op een ruiterlijke bekentenis dat de verantwoordelijkheid voor de ramp ten volle voor de Gemeente is, waarna B. en W. de conclusie trekken dat het veroorzaakte leed zo veel mogelijk van de zijde der gemeente dient te worden verzacht.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

COMPETITIE — PROGRAMMA.

MUNDO — NOBO

22 Mei 1938: A-Klasse	**Jong Holland 1 — Transvaal 1** (W. Hagendijk)		
22 Mei 1938: B-klasse	**Be Quick — D.C.C.** (A. Ercol)		*
5 Juni 1938: A-klasse	JonHolland 1 — Hercules 1		
5 Juni 1938:B-klasse	Sparta — Jong Curaçao		*
5 Juni 1938:Juniores	Jong Holland — R.C.C.		**
6 Juni 1938:A-klasse	Hollandia 1 — R.C.C. 1		
6 Juni 1938: B-klasse	Be Quick — Hilversum		*
12 Juni 1938: B-klasse	Arsenal — D.C.C.	) Zilveren) Bal	*
12 Juni 1938: B-klasse	Atletico — Sparta	)	*

RIO CANARIO

22 Mei 1938: Res.A-klasse	**Asiento 2 — R.C.C. 2** (B. L. Dijk)		*
5 Juni 1938: Res.A-klasse	Hollandia 2 — Transvaal 2		*
12 Juni 1938: B-klasse	Be Quick — Hilversum	) Zilveren) Bal	*

SCHERPENHEUVEL

22 Mei 1938: Res.A-klasse	**Scherpenheuvel 2 — Hollandia 2** (E. R. Jansen)		
22 Mei 1938: Res.A-klasse	**Feijenoord 2 — S.U.B.T. 2** (I. Dania)		*
5 Juni 1938: Res.A-klasse	Scherpenheuvel 2 — R.C.C. 2		*
12 Juni 1938: B-klasse	Atlantico — Jong Curaçao	) Zilveren) Bal	
12 Juni 1938: Res.A-klasse	Feyenoord 2 — Transvaal 2		*

De A-klasse wedstrijden beginnen om half vijf.
De andere wedstrijden beginnen om 3 uur.
De Juniores wedstrijden beginnen om 9 uur v.m.

A.S. DINSDAG 24 MEI VERGADERING VAN SCHEIDSRECHTERS DES AVONDS OM 8 UUR IN HET R.K. ZEEMANSHUIS ONDER LEIDING VAN DE NIEUWE COMMISSIE.

Ingeschreven als werkende leden van:
Feyenoord F. Victor, J. Barkmijer. **Arsenal:** H. A. Paula, **R.C.C.:** P. A. da Costa Gomez, E. Clabeer, J. M. de Windt. **Feyenoord:** R. Hernandez, M. Hernandez. **D.C.C.:** E. Pietersz. **Jong Holland:** V. Senior. **Junior lid van S.U.B.T.:** H. Rosarie
Afgeschreven als junior lid van **Jong Holland:** V. Senior.
Ingeschreven als werkend lid van **Atletico:** A. Scharbay.

OEFENWEDSTRIJD VRIJDAG 27 MEI 1938 TEGEN C.V.V. ASIENTO OP RIO CANARIO AANVANG 4.45 n.m.

J. Pinedo (Herc.)

A. J. Maduro (SUBT) — **J. Hollander** (RCC)

W. Leers (J. Hol.) — **A. St. Jago** (J. Hol.) — **H. Royer** (J. Hol.)

J. Ramirez (J. Hol.) — **A. de Castro** (RCC) — **R. Maduro** (J. Hol.) — **A. Thodé** (Scherp.) — **R. Bernabela** (Feyen.)

Reserves:

F. Newton	Scherpenheuvel
J. Rosina	Scherpenheuvel
M. Nahar	Transvaal
E. Ruiz	S.U.B.T.
F. Jansen	Feyenoord

Aanvoerder: A. J .Maduro

Kleding: Witte shirt en zwarte broek (zelf meebrengen)

Opvoeding thuis.

De Padvinderij, modern en goed opvoedingssysteem — Ja? — Een mooie beweging van frisse en opgewekte jongens en meisjes is het. En ouders en leiders komen allicht in de verleiding te menen, zo hun kinderen goede padvinders zijn, dat het dan met de opvoeding wel in orde is.

Mis. — Nooit zal padvinderij of welk jeugdwerk ook de „opvoeding thuis" kunnen vervangen, zelfs niet kunnen goedmaken, als er in het gezinsleven iets mangelt.

Heel juiste opmerkingen troffen we daaromtrent in het V. C.-weekblad „Ned. Indië". — Als gij Padvinders vraagt, wat zij eigenlijk willen, zal hun antwoord zijn: „Wij hebben samen een kleine gemeenschap gevormd, waarin wij alle dingen zoveel mogelijk zelf doen; wij zorgen voor onze eigen slaapplaatsen, wij bereiden ons eigen eten, wij bouwen onze eigen kampementen, en wij maken zelf vuur".

Een beschaafd Inlander, wiens kinderen ook lid van de padvinderij waren, merkte hierbij op: „Het is vreemd, dat wat wij vroeger thuis zelf deden, vegen, schoonmaken, huishoudelijke bezigheden, op het ogenblik tot een spel is gemaakt buiten de gezinsfeer, en dat men hiertoe heeft moeten oprichten verenigingen met uniformen, insignes en contributies-voor-de-ouders."

Ja, Zag die nuchtere Indonesiër dat niet juist?

Is het menigeen „op verlof" in Holland niet opgevallen bij goede burgervrienden, dat jongens en meisjes daar „in huis" maar moeilijk bereid gevonden worden de vroeger zo gewone hulpvaardigheid te betrachten tegenover huisgegenoten, ja dat dergelijke assistentie gezien en gevoeld wordt als een soort straf. In welk burgergezin poetst de jongen nog zijn eigen schoenen en die van zijn zusjes? In welk burgergezin helpt een meisje bij het opmaken der bedden? In welk burgergezin assisteert zij geregeld bij het dekken van de tafel, bij het opruimen van kamer en keuken?

Och, laten ook de ouders van vandaag, die hun kinderen aangesloten weten bij ik weet niet welke mooie jeugdvereniging ook, er in Gods naam aan denken en blijven denken, dat zij de opvoeders zijn, dat zij als goede ouders hun kinderen beter kennen dan wie ook, dat de hulp in het verenigingsleven soms maar Ersatz ten slotte slechts een aanvulling, zij het soms voor tegenwoordig een noodzakelijke aanvulling is van het „jeugdwerk-thuis", dat iedere moeder te samen moeten weten te vormen, moeten trachten te vormen een kleine gemeenschap in onderlinge hulpvaardigheid, waardering en opgewektheid, met idealen en zuiver plichtsbesef — dan krijgt men iets van oneindig grotere waarde dan alle verenigingen die onze wereld rijk is, omdat daar iets is, dat innigheid kent.

VAN SPREKEN EN ZWIJGEN.

Het klinkt ongeloof'lijk, en toch is het waarheid,
Indien men 't maar goed wil verstaan:
Men kan door te spreken, o zoveel verzwijgen,
En veel door te zwijgen verraân.
„Spreken is zilver, maar zwijgen is goud."
Zo zei men vroeger, maar 't spreekwoord is...... oud!

Een Atlantisch Jubilë.

Honderd jaar geleden begon de raderboot „Sirius", 703 ton groot, de eerste geregelde dienst tussen Europa en New York.

Het „Handelsblad" schrijft over dit jubilé:

De „Sirius" een bootje zo groot als 'n matige Rijnaak, peddelde zijn 100 passagiers in veertien dagen over de „haringvijver" naar een New York zonder skyscrapers met een bevolking van 250.000, ongeveer even groot als het Amsterdam van dien tijd. Hoeveel millioenen andere passagiers zijn in die eeuw gevolgd in beide richtingen? Hoevelen hebben hun illusies en hun leven verloren in de prairie en in de goudvelden, en hoevelen zijn er geslaagd?

Het New York van heden is dertig maal zo groot als in 1838, evenals de blanke bevolking der Verenigde Staten. Maar nog altijd vormen stoomschepen de verbinding met Europa. Stoomschepen, die steeds groter werden en steeds sneller voeren.

Hoe lang zal het stoomschip zich nog handhaven als de weg over de Oceaan? De eeuw van 1838—1938 bracht reeds geweldige technische vooruitgang, maar de eeuw 1938—2038 kan nog heel veel meer brengen. Tot heden is de Zeppelin naar Noord-Amerika geen succes gebleken als middel tot massaal vervoer onder alle omstandigheden, ondanks het bewonderenswaardige werk van Eckener en Lehmann. Na Lindbergh vlogen tal van anderen met snellere en zwaardere vliegtuigen over de Atlantische Oceaan; generaal Balbo bracht er zelfs een heel eskader overheen. Maar een geregelde dienst is er nog niet, vermoedelijk omdat tussen afstand en brandstofvoorraad geen veilige verhouding bestaat. Maar men studeert hard over de substratosfeervlucht, die de snelheid kan ve[illegible] belen... Voor [illegible]reizigers zou [illegible] de reis van Liverpool naar [illegible] ongeveer zo lang worden als thans van Keulen naar Londen via Hoek van Holland.

Toch, al vindt men eenmaal de weg langs de stratosfeer, er zal toch heel lang een groot aantal reizigers aan een paar dagen rust en luxe op een schip de voorkeur blijven geven. En niet alleen de talrijke plezierreizigers. Time is money — maar „money" is op aarde niet het enige doel en juist voor zakenlieden kan een comfortabele zeereis waardevolle gelegenheid bieden tot het verzamelen hunner gedachten. Zo kan het transatlantische stoomschip moedig zijn tweede eeuw ingaan.

DIEFSTAL.

Door den 42-jarigen wachtcommandant DE J. werd, namens de C.P.I.M., bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van een aantal zakken cement. Een onderzoek wordt ingesteld.

POGING TOT DOODSLAG.

Als verdacht van poging tot doodslag is door de Politie aangehouden en voor onderzoek in bewaring gesteld, de 40-jarige zeeman M.

AANBESTEDING.

De Directeur van den Landswatervoorzieningsdienst zal op Woensdag den eersten Juni 1938 des voormiddags te 10 uur te zijnen kantore in het Fort Amsterdam in het openbaar aanbesteden:

Het bouwen van twee watertorens op Aruba, n.l.

Een op Oranjestad

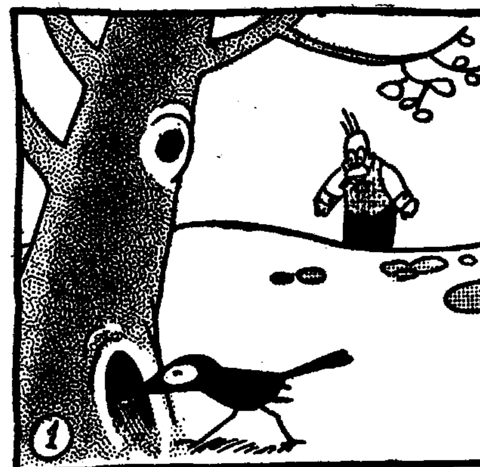
Een op San Nicolaas.

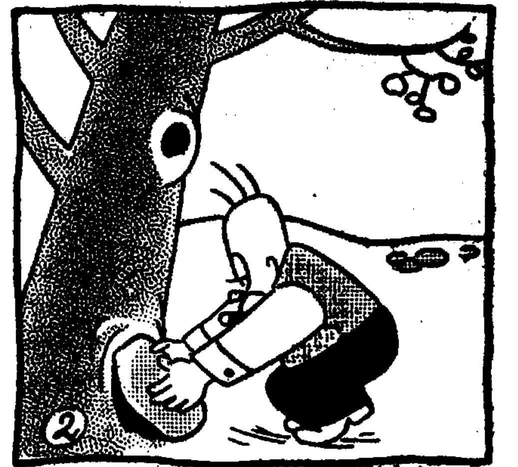
Bestek met teekeningen zijn verkrijgbaar vanaf heden ten kantore van den L.W.V.D. tegen storting van een bedrag van f. 10.-- per stel, welk bedrag gerestitueerd zal worden bij inlevering van bestek en teekeningen.

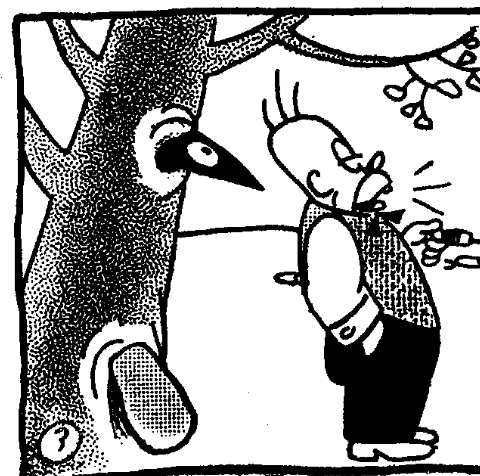
Inlichtingen zijn te verkrijgen tot den dag der aanbesteding, elke werkdag tusschen 10 en 12 uur op het kantoor van den L.W.V.D.

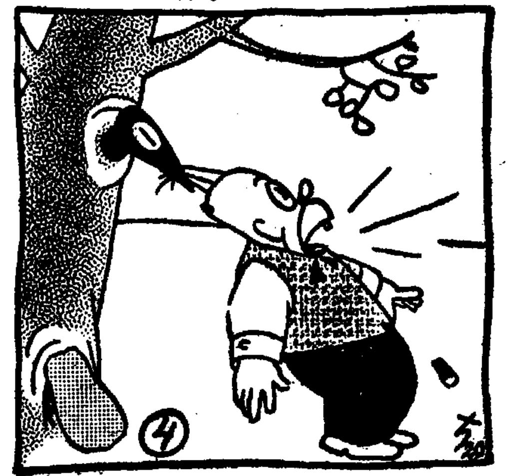
De Directeur van den L.W.V.D.
R. J. BEAUJON Jr.

Curaças den 19den Mei 1938. 2-2

ADAMSON VANGT ZIJN VIJAND.